

komme i Besiddelse af et saadant Brug og faar Statshjælp dertil, skal eje en vis Del af Købesummen, og jo mere man giver Afkald paa dette sunde Krav, des daarligere Folk vil man faa, og jo mere man fastholder det, des bedre Folk vil man faa, i alt Fald i Almindelighed; der kan være Undtagelser, men Undtagelser bekræfter som bekendt Regelen.

I § 6 foreslaas det at indføre den Bestemmelse, der blev truffet ved Loven af 29. Marts 1924 om at forhøje den Del af Byggelaanet, som der skal svares Rente af, til 8 000 Kr., og i 3die Stykke af § 6 foreslaas det mærkværdigt nok at indføre en Bestemmelse, som man slettede ved Loven af 6. Maj 1921, nemlig den Bestemmelse, at der senere skal kunne tages Bestemmelse om, at Brugerne skal svare Rente af et større Beløb af Byggelaanet end det Beløb, de oprindeligt er gaaet ind paa at forrente. I Loven af 4. Oktober 1919 stod der, at man, saa vidt jeg husker, hvert 10 Aar skulde kunne tage Bestemmelse om, hvorvidt der skulde svares Rente af et større Beløb af Byggelaanet end det, der oprindeligt var bestemt som rentesvarende Beløb, nemlig 6 000 Kr. Denne Bestemmelse fik vi strøget ved Tillægsloven af 1921 ud fra det sunde Synspunkt, at de Mennesker, der var gaaet ind til disse Brug med det for Øje kun at skulle forrente 6 000 Kr., vilde blive meget uheldigt stillet, hvis de pludselig blev stillet overfor det fremtidig at skulle svare Rente af f. Eks. 12 000 Kr.

Nu optager det socialdemokratiske Lovforslag Bestemmelsen igen, idet det foreslaar, at Spørgsmaalet skal overvejes hvert 5te Aar; dersom man da mener, at Byggepriserne i Almindelighed har aflejret sig saaledes, at det er naturligt at kræve Rente af et større Beløb, skal det Beløb, hvoraf der skal svares Rente, nemlig 8 000 Kr., forhøjes. Jeg vil mene, at dette er et Tilbageskridt, idet det sikkert vil blive til Distavør for Laantagerne. Jeg for mit Vedkommende og mit Parti vil i alle Tilfælde stille Forslag om, at dette udgaar.

Det foreslaas ligeledes, at Afdraget paa Byggelaanet kun skal udgøre 1/2 pCt. af Laanets oprindelige Hovedstol, medens det tidligere var fastsat til 1 pCt. Jeg finder, at dette er en overordentlig farlig Vej at

komme ind paa, idet det vil medføre, at det vil tage omtrent et Par Aarhundreder at afdrage disse Byggelaan, som Staten har ydet Brugerne. Man kan jo regne paa forskellig Maade, nogle regner godt, andre regner daarligt; jeg er i hvert Fald naaet til det Resultat, men det kan jo være, at jeg regner daarligt (Landbrugsministeren [Bording]: Hør) Det nytter ikke, at De siger Hør, for det ved De ikke noget om, højtærede Landbrugsminister! Jeg har i alt Fald regnet ud, at det vil være op imod halvandet Aarhundrede, inden Laanene bliver afbetalt ved Hjælp af dette Afdrag. Det ærede Medlem Hr. Martin Hansen nikker til mig, og da han er en af de største Mestre i Regnekunsten i denne høje Rigsdag, føler jeg mig i Øjeblikket paa den sikre Side.

§ 7 er § 7 i Loven af 28. Juni 1920, der er optrykt her og optrykt paa et meget passende Sted. § 8 er § 7 i Loven af 4. Oktober 1919, idet der dog er gjort en Tilføjelse i det sidste Stykke, som jeg kortelig skal berøre, gaaende ud paa, at ved Brugets Overdragelse til anden Mand, enten Livsarving eller en anden, der kan komme i Betragtning i Henhold til Bestemmelserne i § 4, kan der tilstaaes den nye Bruger Suppleringslaan af indtil Forskellen mellem det resterende Laan og Bygningernes Værdi, fastsat efter foretagen Vurdering af den i § 4, 2det Stykke, nævnte Amtskommission. Jeg tror, at denne Bestemmelse er noget farlig, i alt Fald vil Bestemmelsen have en ret stor Rækkevidde; den maa sikkert nøje overvejes i det Udvalg, der faar med Sagen at gøre. Forholdet vil jo blive det, at disse Laan aldrig vil blive indfriet, naar de stadig væk kan fornyes, hver Gang Brugerens dør og hans Søn eller en helt udenforstaaende overtager Bruget.

§ 9 indeholder en ganske ny Bestemmelse, en Bestemmelse, som det ærede Medlem Hr. Stengaard-Kirkegaard ogsaa var inde paa, og som gaar ud paa, at naar Ejendommen overdrages til en anden end den hidtidige Bruger Livsarving, skal det Beløb, hvormed den paa Tillægsparcellen faldende Del af Købesummen overstiger Tillægsparcellens Grundskyldværdi, indbetales i Statskassen. Det er i høj Grad farligt at gaa den Vej, som her foreslaas: at lade bestemme ved et Skøn, hvor stort dette Beløb er, og saa kræve denne skønsmæssig